

Sakeŋ nyegāaŋ səbə maŋ **Nelmuoyamma**

Sake maŋ nyegāaŋ səbə daayo-i u waa yaatieno Diiloŋ-dūŋgu-na *Yerusalem-i-na (Gal. 2.9). U nyegāaŋ-yo a hā Diiloŋ-dūŋ-baamba maŋ dii hīeŋgu-na hiere, a duɔ pigāaŋ-ba baŋ saaya ba ta ba hel ba ce dumaa yinni maŋ joŋ.

Sake nuŋgu hii nelma bəi: U waan gbeintesinni maama, baa nawalsinni maama. Aa wein da ma da-ni niŋ saaya ŋ nyaar dumaa Diiloŋ-hūmelle-na u waan-ku (sap. 1). Wuɔ cieluɔ saa fa tīenamma-na aa bi tira cira Diiloŋ-nelma sa hūu yoŋ nuŋnu, da ŋ hūu-ma, ma saaya ma ta ma da ŋ ciluɔ-i-na, ni ma'i sī ŋ ce gbāŋgbāŋ (sap. 2). Wuɔ i bel i fere i nunni-na, aa tagaaya pigāaŋ Diiloŋ uŋ bīŋ kumaŋ nelnulle-i (sap. 3). Wuɔ Diiloŋ-dūŋ-baamba yan berru-i baa ba-naa cālma aa ba hiel ba naŋga bombolma-na (sap. 4).

Səbə periema-na, u gbuɔya waamba-i aa dii sireiŋa Diiloŋ-dūŋ-baamba-na wuɔ ba fɛ ba hōmmu-i ba ta ba cie Itieno jomma-i aa ba ta ba cārā Diiloŋo-i weima-na hiere (sap. 5).

Jaaluŋgu

¹ Diiloŋ-dūŋ-baaŋ* namaŋ namaŋ dii hīeŋgu-na hiere, mi jaalaa-na! Muɔ Sake, mi cāa Diiloŋo baa

* **1:1** Ma nyegāaŋ girkimma-na wuɔ: «*Isirahel dūnni cīncieluo baa ni hāi baamba.» Ba bīl Diiloŋ-baamba yaa dumaaŋo-na.

Itienjo-i Yesu-Kirsa, muəməi nyegāanj səbə daayo-i da mi hã-na.

Taa na nyε baa na sūlma-i

² Tobiŋ nama, wεima wεima da ma da-ni, ta ɳ gbu ɳ nyε baa-ma.

³ Na saa da, wεinj da ma da-ni aa ɳ nyaar Diiloŋo-na, ku yaa cieŋ ɳ naŋ kaasinnifafamma Diiloŋ-hūmelle-na.

⁴ Nga na saaya na gbāŋ, na kaasinni suur kā yaanj-na, ku yaa na ka da fðŋgūo yiεrafafamma aa bīŋkūŋgu siε naa-nei.

⁵ Nelnulla da di yor umaj nuɔ-i, u cārā-die Diiloŋo wulaa, u ka hã-yo baa-de. Diiloŋo firiinu u huəŋga-i baa nuɔmba-i hiere.

⁶ Nga ma diei dii, da ɳ'a ɳ cārā bīŋkūŋgu bīŋkūŋgu Diiloŋo wulaa, baa ce ɳ həmmu-i mu hāi, haa ɳ naŋga-i yuɔ wuɔ u ka hã-ni niŋ cārāŋ kumaŋ. Umaŋ cieŋ u həmmu-i mu hāi, uu dii ɳaa hūmma,fafalmu ta mu wuɔra mu pira-me.

⁷⁻⁸ Fuɔ temma-i un' a u sa kā yaduəŋga u wεima-na hiere dumaaŋo-na, u baa tuɔ hīŋ taalunju wuɔ sī u ka da bīŋkūŋgu Itienjo nammu-na.

⁹ Diiloŋ-dūŋ-baamba maŋ nawalaamba-i, ba ta ba nyε; Diiloŋo ka ce-ba nelbōmbōmbaa u hūmelle-na.

¹⁰ Aa waamba ta ba bi nyε; Diiloŋo ka hiire-bei. Baa dii ɳaa pūlma; ba sa cō.

¹¹ Da ma ce ma pu ta ma ne dafafamma, bāŋ da ku huol, ma pōtōr hūl diire hiere, ɳ sa tira da ma fafaaŋgu-i. Waamba dii dumei, da ba ce ba tīε ba maacemma-na ji kanu aa yaŋ-ma.

¹² Wεinj da ma da umaj aa u nyaar Diiloŋo-na, kutienjo yuŋgu dəlaa. Unj nyaarāa Diiloŋo-na,

Diiлоjo ka pā-yo baa cicēlma maŋ sa tīeŋ dede. U maamaŋ dəlnuŋ bamaŋ, u pāa cicēlma famma nuŋgu yaa baa-ba.

¹³ Anjəgəbabalamma da ma waa umaŋ huəŋ-na'i, u baa cira Diiлоjo'i diyaa-ma u huəŋga-na. Molo sie gbāa tāal Diiлоjo-i dii-yo kuubabalaanju cemma-na, aa fuə fəre sa bi tāal nəlieŋo dii-yo kuubabalaanju cemma-na.

¹⁴ Nəlieŋ nuɔ ŋ kusūŋ-maama yaa kāaŋ baa-ni ka tāal-ni dii-ni kuubabalaanju cemma-na.

¹⁵ Da ŋ sie ŋ kusūŋ-maama-i, ku'i juəŋ baa āmbabalma-i. A ne da āmbabalŋ da ma gbuu vāa, ma jo baa kuliiŋgu.

¹⁶ Terieŋgu faŋgu-na, mi jēnaaŋ nama, baa na tāal na fəre!

¹⁷ Anfafamma-i hiere, baa bimbifafanni-i hiere ni hel dərɔ; Diiлоjo yaa hāaŋ-yeŋ baa-ni. Bāŋgu-i baa ceŋjo-i a naara məeŋja-i hiere, fuə yaa hielaa-ni. U hielaa-ni ni ta ni pa aa ta ni suur cuobaa-baŋ kaal dumaa, ŋga fuə fəre-i u sa tī bāaŋ temma aa yaŋ-ye kukulma-na.

¹⁸ U waan ninsoŋ-nelma-i baa-ye a ce i hoŋ dic gbāa waa yaŋga bimbinni maŋ uŋ hielaa-ni hiere. Ku dəlaanu u yaa-i u ce-ma dumaaŋo-na.

A nu nelma-i aa ce-ma

¹⁹ Mi jēnaaŋ nama, baa na yaŋ nel daama karaanu-nεi: Yaŋ na tūnni waa fiefie. Baa na yaŋ na nunni ta ni dəl. Baa na bi yaŋ na həmmu ta mu du fiefie.

²⁰ Na saa da, nəlieŋ nuɔ ŋ huəŋ da ka du, ŋ sa ce ənviima Diiлоjo yufelle-na.

²¹ Terieŋgu faŋgu-na, nelma maŋ balaaŋ hiere, hielaaŋ na gboluoŋgu mεi; aa na bi ne

həbabalaŋga-i aa na yaŋ-ka. Yaŋŋ bombolma-i aa Diiloŋ uŋ diyaa nelma maŋ na həmmu-na, na bel-ma nammu hāi; ma yaa ka gbāa kor-na.

²² Baa na gonya Diiloŋ-nelma numma yoŋ aa na sa ce-ma. Umaŋ duɔ dii mafamma-i u huŋga-na u tāal u fεrε.

²³ Na saa da, umaŋ nuŋŋ Diiloŋ-nelma-i aa u sa ce-ma, u saa baa umaŋ niɛ u fεre duɔleŋ-na

²⁴ aa hel ta. U saa maa u maama karaanu u fεrε.

²⁵ Nga ãnjinafafamma maŋ ciɛ i waa i fεreŋ nuŋ, umaŋ duɔ tuɔ ne-ma torro, aa bel-ma nammu hāi, umaŋ duɔ yaŋ ma t̄ienu-yuŋ, aa tuɔ wuɔ ma hūmelle-i, fuɔ temma-i duɔ dii u naŋga-i mamaŋ nuŋ-i ma fa u wulaa.

²⁶ Umanj duɔ cira wuɔ fuɔ wuɔ Diiloŋ-hūmelle-i, aa u nunju ta yaŋŋa yuŋ, kutieŋo tāal u fεre; yuŋgu si dii u Diiloŋ-hūmelle wuɔsaŋgu-na.

²⁷ Diiloŋ uŋ bīŋ kumaŋ Diilohūmefafalle-i, ku yaa daaku: A ta ŋ kāyā yombimba-i baa bikul-caamba-i aa ŋ baa yaŋŋ nelbiliemba celieŋ-ni baa ba balaŋgu-i. Diiloŋo taara ku yaa-i.

2

Baa na ta na ce ciɛluɔ

¹ Tobiŋ nama, Itieŋo-i Yesu-Kirsaŋ yeŋ nelbuɔ aa na haa na naŋga-i yuŋ, baa na ta na ce ciɛluɔ.

² Naa nuɔmba hāi da ba jo ji suur na həlma-na, unaŋo-i weŋjo, unarjo-i nawalŋo. Weŋjo gbuu diiya u fεre dafafamma aa dii sɛnɛ-naafontɛrre, aa nawalŋo dii nyarkpātānni kā ka hel.

³ Na sire jaal weŋjo-i aa gbɛ-yo wuɔ: «Jo ŋ ji t̄ien na yaŋŋ-na bande.» Aa bir gbɛ nawalŋo-i dumaa wuɔ:

«Hai daayo-i, yiəra dii teriengu-na! Siso jo ŋ ji t̄ienā h̄iəma-na bande!»

⁴ Da na ta na ce kufangu-i, ba sa b̄i ku yaa-i cieluɔ̄-i wεi? Anjəgəbabalamma'i saa dii-na mafamma-na wεi?

⁵ Mi j̄enaaŋ nama, na saa da! Nelbiliembaŋ neŋ bamaŋ wuɔ̄ nawalaamba, Diiloŋ yufelle hilaa ba yaa-i nuɔ̄-i u ce-ba waamba u h̄umelle-na aa ba da ba suur u *nelle-na ɳaa uŋ pāa ma nunju-i dumaa baa u maamaŋ d̄elnū bamaŋ.

⁶ A ne da nama birii yaŋ nawalŋo-i aa ta na kāŋ wεiŋo yaa-i! Ma s̄i waamba yaa ciɛŋ-nan sūlma-i aa ta ba b̄i-na fāamaaŋ ba terni-na kε?

⁷ Baŋ haa yefafalle maŋ nei, ba yaa sa b̄ienaaŋ-die wεi?

⁸ Nelma maŋ maaraa *ānj̄inamma-na hiere, da na wuɔ̄-ma ɳaa maŋ nyεgāŋ dumaa Diiloŋ-nelma-na, ku faa. Ma nyεgāŋ wuɔ̄: «*ŋ saaya ŋ d̄ol ŋ nanolŋo-i ɳaa niŋ d̄ol ŋ fere dumaa.*»*

⁹ Nga nama da na ta na ce cieluɔ̄, kuu dii ɳaa na cālāa ānj̄inamma-i, na ciɛ āmbabalma'i dumaaŋona. Anj̄inamma ka bel-na.

¹⁰ Da ŋ ta ŋ wuɔ̄ ānj̄inamma-i hiere aa ma diei yar-ni wuɔ̄saanju, kuu dii ɳaa ŋ cālāa-ma hiere ma kūŋgu-na.

¹¹ Hama-i nuɔ̄-i? Umaŋ ciəra: «*Baa ce *fuocesinni*»†, uuduŋo faŋo yaa bi ciəra: «*Baa ko neliεŋo.*»‡ Da ŋ fie'a ŋ saa ce fuocesinni-i aa sire kā ka ko molonjo, ŋ saa cāl ānj̄inamma-i wεi?

* **2:8** Buolmaŋ-səbə (Lévitique) 19.18 † **2:11** Helmaŋ-səbə (Exode) 20.14 ‡ **2:11** Helmaŋ-səbə (Exode) 20.13

12 Terien̄gu fan̄gu-na, naŋ̄ suyaa wuɔ Diiloŋo kaa yuu-na a saa baa ãnj̄inamma maŋ̄ ciɛŋ̄ i waa i f̄erɛŋ̄ nuɔ, taa na piiye aa na ta na ce na wɛima-i na saa baa ma yaa-i.

13 Na saa da, umaj̄ duɔ u sa ce hujarre, ḡen̄ḡeryiŋ̄gu-na, Diiloŋo siɛ bi ji ce hujarre kutien̄jo-na. Nga hujarrentien̄jo baa tie holle baa yiŋ̄gu fan̄gu maama-i.

Ba suɔ Yesu nol̄yo-i u ãncemma'i nuɔ-i

14 Tobiŋ̄ nama, umaj̄ duɔ tuɔ piiye wuɔ fuɔ haa u naŋ̄ga Diiloŋo-na, aa ba sa da-ku u ciluɔ-i-na, yuŋ̄ haku-i dii-kuɔ? Uŋ̄ haa u naŋ̄ga-i dumaa Diiloŋo-na, ku gbāa ce u ka da Diiloŋo-i wɛi?

15 Naa na h̄elma-na, niidiini si dii baa unan̄o, niwuoni bi s̄i baa-yo u tuɔ wuɔ.

16 Naŋ̄'a na b̄or̄, na bir gb̄e-yo wuɔ: «I ka waa! Baa yan̄ waan̄gu ko-ni, baa bi yan̄ nyulmu ko-ni.» Kumaŋ̄ maama-i dii-yuɔ da na saa h̄â-yo baa-ku, yuŋ̄ haku-i dii na nelma famma-na?

17 A haa ŋ̄ naŋ̄ga-i Diiloŋo-na kuu dii dumɛi, da kuɔ ku sa da ŋ̄ ciluɔ-i-na, yuŋ̄ si dii-kuɔ.

18 Unaa bi gbāa cira: «Banamba haa ba naŋ̄ga Diiloŋo-na, aa banamba ta ba ce ãnfafamma.» Mi ka gb̄e kutien̄jo-i miɛ: «Nuɔ da ŋ̄ saa ce b̄iŋkũŋgu, naŋ̄ ka pigāaŋ̄-mi niɛ mi suɔ wuɔ naŋ̄ haa ŋ̄ naŋ̄ga-i Diiloŋo-na? Muɔ fuɔ, mɛi ka pigāaŋ̄-ni mi naħħale-i mi ãncemma-na.»

19 Ma s̄i ŋ̄ hūyāa-ma wuɔ Diiloŋo dii u diei yoŋ̄ kɛ? Ku faa. Nga ŋ̄ saaya ŋ̄ suɔ wuɔ *j̄inabaa-ba bi hūyāa-ma naŋ̄ temma-i wuɔ Diiloŋo dii u diei aa ba kūɔma nyɛŋ̄ baa-yo yere.

20 N̄ sa gbuu j̄eguəŋ kā̄ yaaŋ-na! N̄ taara mi pigāŋ-ni wuɔ̄ da ŋ̄ haa ŋ̄ naŋga-i Diiloŋo-na aa ku sa da ŋ̄ ciluɔ̄-i-na ŋ̄ ce gbāŋgbāŋ wεi?

21 Bige-i naa ciɛ Diiloŋ wuɔ̄ tuɔ̄ kāŋ i b̄incəiŋo-i *Abiramū-i nelviijo? U ciluɔ̄'i s̄i wεi? Uŋ̄ ciɛ u b̄epolŋo-i *Isaki-i tāmmāŋ-kūŋgu duɔ̄ pā̄-yo hā̄ Diiloŋo-i, ku'i ciɛ Diiloŋo tuɔ̄ kāŋ-yo nelviijo. §

22 N̄ saa da, uŋ̄ haa u naŋga-i Diiloŋo-na dumaa, ku kā̄ baa u ciluɔ̄-i. U āncemma pigāŋ wuɔ̄ u haa u naŋga-i Diiloŋo-na ninsoŋ-haama.

23 Mamaŋ nyegāŋ Diiloŋ-nelma-na wuɔ̄: «*Abiramū haa u naŋga Diiloŋo-na, Diiloŋo ne u nahaale-i aa cira nelviijo*»*, nelma famma'i saa ce daama-i wεi? Kuŋ̄ ciɛ dumaaŋo-na, Diiloŋo tuɔ̄ b̄i-yo u j̄ieŋ̄o.

24 Terien̄gu fan̄gu-na, na saa da, Diiloŋo ne nelięŋ̄o āncemma yaa-i aa dii-yo baa nelviimba-i, u sa ne uŋ̄ haa u naŋga-i fuɔ̄-na dumaa yoŋ̄.

25 Kuuduəŋgu yaa baa Araabu maŋ̄ waa saasorcięŋ̄o-i. U ciluɔ̄ yaa naa ciɛ Diiloŋ wuɔ̄ tuɔ̄ kāŋ-yo nelviijo. U haraa *Isirahel-baamba p̄epuərb̄iemba-i. Baŋ̄ juɔ̄'a ba ta, u pigāŋ-ba baŋ̄ saaya ba b̄ie hūmelle maŋ̄ ka suur h̄inni.

26 Na saa da, nelięŋ̄ nuɔ̄ ŋ̄ yal da diɛ hel aa yaŋ̄-ni, ba gbāa tira a b̄i-ni nelięŋ̄ nuɔ̄ wεi? Kuuduəŋgu yaa baa daaku-i: Anfafaŋ̄ da ma'a maa si dii ŋ̄ Diilon-hūmelle wuɔ̄saan̄gu-na, ŋ̄ ce gbāŋgbāŋ.

3

Taa na suɔ̄ nuoŋgu

§ **2:21** Nięŋ̄ Miwaan̄jo j̄inammaŋ-səbə-i-na (Genèse) 22. * **2:23**
Miwaan̄jo j̄inammaŋ-səbə (Genèse) 15.6

¹ Tobiŋ namaα, na suyaa wuɔ Diiloŋ uŋ ka gεr u nelpigāataan̄ miɛŋo-i dumaa ku ka kuola yan̄ banamba kūŋgu-i. Terien̄gu faŋgu-na, namaα namaŋ taaraayaŋ na ce Diilonelpigāataan̄ namaα, baa na ciin̄.

² I hieron̄o-na hiere i cāl. Uman̄ sa cālāaŋ u piiyuo-i-na, fuɔ fuɔ u faa. Mi gbāa cira, u faa hi u fuoŋgu-i. U gbāa bel u fere u āncemma-na hiere.

³ Ba dii iyoŋo-i sūŋo nuŋgu-na wuɔ u tuɔ ce niŋ taaraŋ u ce kuman̄: Da ɳ bir-o dε, u bir, da ɳ bi bir-o dε, u bir.

⁴ Kunan̄gu yaa baatoŋo-i. Baatoŋo-i baa u bəbəima-i hiere,fafal da muɔ fie maara nie nie, u gbartien̄o miel-o baa yilen̄ga yoŋ.

⁵ Kuuduŋgu yaa-i baa nelieŋ nuɔ ɳ jumelle-i: Di yuraanu, ɳga di ce nelkāŋkarεiŋaa aa ta di kaal di fere.

Na saa da, dāncoiŋo diei gbāa caa nelle-i hiere!

⁶ Jumelle dii ɳaa dāamu. Biŋkūbabalaŋgu naŋgu-i i kūŋma-na dumaaŋo-na. Di celieŋ nelieŋ nuɔŋo-i baa di balaŋgu-i. Di balaŋgu hilaŋ *Sitāni wulaa. Di kəsuəŋ-ni baa balaŋ daaku-i fuɔ ɳ kuliŋgu.

⁷ Nelbiloŋo gbāa nuola bimbaamba-i hiere ba bir fuɔ birma a ta ba nu u nuŋgu-i: Huriimba-i baa niibūulni-i a naara titiraamba-i, u birii banamba u birma.

⁸ Nga jumelle-i, molo siɛ gbāa nuola-die. Di balaŋ cor aa di sa bi tiraŋ yiɛra terduŋ-nu. Di yuu baa timma.

⁹ I tuəlnu i To-i Diiloŋo-i baa di yaa-i, aa bi tiɛ waasa nuəmba-i baa di yaa-i. A ne da Diiloŋo'i hielaa-ba aa ce-ba fuɔ nabieraamba.

10 Nunju maŋ tuəlaanuŋ Diiloŋo-i, ku'i bi waasaanŋ nuɔmba-i. Tobinŋ nama, yaŋ i hiel i naŋga kufaŋgu-na.

11 Namaa daa hūnfafamma-i baa hūmbabalamma gbāa ta ma hel hūnfoeduəlena wεi?

12 Tobinŋ nama, *yensāaŋgu gbāa maŋ musiεŋa wεi? Sisə hālāaŋgu gbāa maŋ *yensābieŋa wεi? Teriengu faŋgu-na, hūnfafamma siɛ gbāa da hūnfoebabalande-na.

Diiloŋ uŋ bīŋ kumaŋ nelnulle-i

13 Na hɔlma-na, umaj duɔ fuɔ nu nelma aa tuɔ cε, kutienjo pigāaŋ-ku u ciluɔ-i-na i ne. Diɛ da u āncemma faa aa u sa ce bombolma, i ka suɔ suɔ wuɔ u nu nelma-i aa tiraat tuɔ cε.

14 Nga da na ta na ce nenemuŋgu-i baa yelma-i, baa na ta na kaal na fere wuɔ nama nu nelma. Na kar coima.

15 Nelnulle fande temma sa hel dɔrɔ; di hel hīɛma-na, nelbilienŋ-diele; *Sitāni'i juɔ baa-de.

16 Ku yunju yaa daaku: Nenemuŋgu-i baa yelmaŋ yeŋ kusuɔŋ-nu, berru-i baa āmbabalma-i ma sinni-na hiere nii dii kusuɔŋ-nu'i.

17 Nga umaj u nelnulle hilaa dɔrɔ, kutienjo huɔŋga dii welewele igɛna, ijieni sa dɔlnu-yuɔ, uu dii hīɛhīɛ, u kūŋgu si dii kpelle, u ce hujarre aa u āncemma-i hiere ma faa, u sa ce cieluɔ aa huhurmantienjo sī.

18 Berrunŋ'a du sa dɔlnu bamanŋ, ba fɛ ba muntiɛnammu-i. Ba maacemma sullu yaa viisinni.

4

Baa na yaŋ na yufieŋ-niini ta yaanŋa-nei

¹ Bige-i juəŋ baa ijieni-i na həlma-na? Bige-i juəŋ baa bərru-i? Na kusūniŋ-maama'i si wəi?

² Biŋkūŋ-maama dii-niε, da ŋ saa da ku biŋkūŋgu-i, ŋ sire ta ŋ taara ŋ ko moloŋo mafamma-na. N yufelle hilaa biŋkūŋ-nu aa ŋ saa gbāa da ŋ da ku biŋkūŋgu-i, ŋ sire ta ŋ kar bərru. Naŋ taaraŋ nimanŋ, na sa cārā-niε Diiloŋo wulaa ku'i cie na sa da-ni.

³ Aa na ᾶnjəguəma balaaŋ ku'i cie da na fiε cārā kumanŋ Diiloŋo sa hā-na baa-ku. Na cārā na yufieŋ-niini yonŋ, da na ta na ce na bāaŋgu.

⁴ Naa dii ɳaa saasorbaa namaa. Na saa suɔ wuɔ umanŋ gbaraaŋ u nyaanu miwaanŋ daayo bimbinni-i kutieno bigāaŋ Diiloŋo-i wəi? Umanŋ duɔ tuɔ kuye miwaanŋ daayo bimbinni-i, ku pigāaŋ wuɔ u bigāaŋ Diiloŋo-i.

⁵ Mamaŋ nyegāaŋ Diiloŋ-nelma-na wuɔ: «*Diiloŋ uŋ diyaa u *Yalle maj i həmmu-na, u sa gbuu sieya-die; u ce yelma di maama-na;*» na yuu ba'a nelsəsəmma wəi?

⁶ Nga Diiloŋo ce baa-ye u cor, ɳaa manŋ nyegāaŋ dumaa Diiloŋ-nelma-na wuɔ: «*Diiloŋo sa gbo baa bombolmantaamba-i, ɳga u faa baa bamanŋ hiiriyyen baferε.*»*

⁷ Terienŋu faŋgu-na, taa na nu Diiloŋo nuŋgu-i, aa na baa hūu-ma baa *Sitāni-i, ku yaa u ka yanŋ na da fisa.

⁸ Piyaanŋ Diiloŋo-i, na ka bi da u piyaa-na. Ambabalmanciraanŋ namaa daana, hielaanŋ

* **4:6** Bincuəŋ-nelmaŋ-səbə (Proverbes) 3.34

na naŋga āmbabalma-na. Həmmu hā-muhāi taaŋ namaa temma-i daana-i, hielaan̄ ānjəgəbabalamma-i na həmmu-na.

⁹ Na saaya na suɔ wuɔ na maacemma saa fa. Haan̄ na nammu-i na yuŋ-niŋ na ta na kaal kuliŋ-kaaluŋgu. Yaan̄ nyembinni-i aa na ta na kaal. Yaan̄ ponsaŋgu-i aa na haa na nammu-i na yuŋ-niŋ.

¹⁰ Hiiriyyen̄ na fere na hā Itien̄o-i ku yaa u ka teṭeŋ-na dɔrɔ.

Yaaŋ na-naa calma

¹¹ Tobin̄ namaa, baa na ta na bieŋna na-naa yireiŋa. Umaŋ duɔ tuɔ bieŋna u nabentaamba yireiŋa-i, sisɔ duɔ tuɔ cāl-ba, kuu dii ɳaa u bieŋna Diilon̄-ānjinammas yerre yaa dumaaŋo-na aa tuɔ bi cāl-ma. A ne da uu naa saaya u tuɔ wuɔ ma hūmelle'i, u bir yaŋ aa tuɔ cāl-ma.

¹² Diilon̄o yaa *ānjinammas tieŋo-i, u yaa gēŋgertieŋo-i u diei yoŋ. U yaa gbāa kor nelbiliemba-i, u yaa gbāa kɔsuŋŋ-ba. Terien̄gu fan̄gu-na, naŋ hilaa hie aa da manamma ta ɳ cāl banamba-i?

Yaaŋ bombolma-i

¹³ Nięŋ, da na ce na ta na piiye wuɔ: «Bis̄nuɔ mi ka kā nel daade-na ka ce torguon̄gu belle diei a taara gbein̄a.»

¹⁴ Namaŋ namaŋ piiyen̄ dumaaŋo-na, na suɔ Diilon̄o kusūŋgu-i weɪ? Na suɔ cuo uŋ ka kaal baa mamaŋ weɪ? Yuŋ haku-i dii namaŋo-na? Ma s̄i naa dii ɳaa finfiirun̄gu. Cuo duɔ kaal, da ɳ da-ku, celle da ɳ'a ɳ ne, ɳ naa-ku.

¹⁵ Da na'a na piiye, na gbie na cira: «Diilon̄ duɔ siɛ, i ka ce daama baa daama baa daama.»

¹⁶ Nga na sa ce mafamma-i; na yii baa bombolmaŋ-ãndenni yaa yoŋ. Bombolma famma temma saa fa.

¹⁷ Teriengu faŋgu-na, umaj duə suə ãnfafamma-i aa yagar ma cemma, kutieno cie ãmbabalma'i dumaaŋo-na.

5

Waamba cilbabalaŋo-i

¹ Fiɛfie-i-na, waanŋ namaŋ niɛŋ, sūlma maŋ ka har-nei, duəŋ na ta na kaal higohigo!

² Na nagāŋ-niini hɔraa, nyei wuyaa na bimbinni-i hiere.

³ Gbɛllūŋ bilaa na sɛnɛ-i baa na gbeinŋa-i hiere. Gbɛllūŋ daayo yaa ka pigāŋ-na na balaŋgu-i. U ka kɔsuŋ-na ɳaa dāamuŋ kɔsuŋ daaŋgu dumaa. Miwaanjo t̄i t̄i, aa namaŋ migāŋ ta na kūŋ gbeinŋa-i na j̄ina kɔtuŋgu.

⁴ Maacenciraamba maŋ cie maacemma-i na sonni-na aa na yagar na saa pā-ba, ba kaal baa na yireinŋa-i. Baŋ kaal baa-ya Dombuə nuə.

⁵ Hlɛma-na bande-i-na, na cie na bāaŋgu-i. Ku-maj dɔlaanu-nei, na cie ku yaa-i. Na wuyaa niidədəlni-i cel da kpɛŋkpɛni ɳaa bimbaŋ namaŋ ta na cie na kuliŋ-yiŋgu-i.

⁶ Na karaa coima-i haa nuɔmba-na aa bel-ba koba, a ne da ba saa ce wɛima. Kutaamba saa gbāa hūu ba fɛrɛ na nyisɛnni-na.

Fieŋ na hɔmmu-i

⁷ Tobinŋ namaŋ, fieŋ na hɔmmu-i na ta na cie Itieno jommaŋ-yiŋgu-i. Na saa da kūrāamba-i wɛi? Da ba duu d̄imma-i ifelle domma-na, ba fɛ ba hɔmmu-i ta ba cie di t̄imma aa da ba suə kar-ma.

8 Namaa na bi saaya na fẽ na h̄ommu-i dum̄ei aa na dii s̄ireīja na f̄erej nuo; Itien̄o jomma piyaa.

9 Tobin̄ nama, da na ta na waana baa na-naa, Diiloj̄o ka yuu-na. Uman̄ ji geraaŋ nuomb̄a yun̄-maama-i u jomma piyaa.

10 *Diilop̄puorbiemb̄aj h̄ierā mul̄iem̄a-i h̄irāmma maŋ, ma s̄i ma t̄iyānu-n̄ei k̄e? H̄ierāŋ mul̄iem̄a-i bafamba temma-i.

11 Na saa da, bamaŋ nyaarāa t̄le Diiloj̄-h̄ūmelle-na, i ciera wuɔ ba yunni d̄elaa. Ȳbuŋ h̄ierā mul̄iem̄a-i h̄irāmma maŋ, ma s̄i na nuo ma maama k̄e? Aa ma s̄i na daa Itien̄oŋ juo p̄a-yo baa kumaŋ k̄e? Coima saa fa, Itien̄o faa baa nelbiliemba-i aa tira a waa hujantien̄o.

12 Tobin̄ nama, mamaŋ gbāaŋ, nuoni maŋ da η'a η sa taara Diiloj̄o ka yuu-ni, da η'a η piiye, η baa cira «muɔ baa Diiloj̄o», η baa bi cira «muɔ baa h̄iem̄a», η baa gbuŋ b̄i b̄inkūŋ yerre. Mamaŋ da ma ce, η cira ma cie, mamaŋ da ma saa ce, η cira ma saa ce; gere.

Fōngūo dii Diilocārälle-na

13 Na h̄olma-na uman̄ duɔ tuɔ mul̄ieŋ, u tuɔ cārā Diiloj̄o-i. Uman̄ huəŋga-i da ka fẽ, u tuɔ hāl n̄eini u tuəlnu Diiloj̄o-i.

14 Uman̄ duɔ tuɔ jaŋ, u b̄i Diiloj̄-dūŋ-baamba yaataamba-i ba ji hure namma u yaŋga-na Itien̄o yerre-na aa cārā Diiloj̄o-i hā-yo.

15 Da ba haa ba naŋga Itien̄o-na aa cārā-yuɔ cārāmma famma temma-i, j̄eŋo ka sire. Itien̄o ka sire-yuɔ aa da kuɔ u cie ţambabalma, u ka bi hum̄ma.

16 Terien̄gu faŋgu-na, da na ce ţambabalma maŋ, na t̄unu na-naa baa-ma aa na cārā Diiloj̄o-i na hā

na-naa ku yaa na ka sire na jarma-na. Fɔ̄ngüo maŋ
dii nelviiŋo Diilocärälle-na ponsaan-wuoŋo si.

17 Na saa da, *Eli waa nelbiloŋo miɛ temma
yaa-i; ŋga u cāarā Diiloŋo-i, cārā-yuɔ, cārā-yuɔ wuɔ
u baa dāa; Diiloŋo ce bienja siei baa caamba niediei
u saa dāa.

18 Ku huoŋgu-na, u tiraat cārā-yuɔ, u doŋ tuɔ dāa
gongorre gbāa da di ta di ce.*

19 Tobin namaa, na hɔlma-na, uman duɔ pira
Diilonj-hūmelle-na, uman duɔ maaya ninsoŋo-i aa
unaŋ nuɔ ŋ dii-yo hūmelle-na, ŋ ciɛ maacen-
fafamma.

20 Na saaya na suɔ wuɔ moloŋ duɔ pira aa ŋ gbāŋ
baa-yo dii-yo hūmefafalle-na, ŋ kuraa-yo kuliŋgu-
na aa uŋ ciɛ ãmbabalma maŋ cor hiere, Diiloŋo ka
hur-ma.

* **5:18** Niŋ Jāmatigi ba səbədīclāŋo-na (1 Rois) 17-18.

Diilonj-nelma Tobisifelenni New Testament in Cerma (UV:cme:Cerma)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Cerma)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cerma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
5ffe1c98-1ba9-54d8-8f4c-03a7c12fba11